

народъ, все братя християни, българи де?!.. Синко, чини ми се че изведнажъ голѣма слобода се даде на народа — лошитѣ хора сега излизатъ напрѣдъ. Трѣбваше помалко да му се дава тя. Послободихме, послободихме, възгордѣхме се, та и Бога вече не познаваме. Затова ли ни даде той царство? Забравихме ли турцитѣ, искаме пакъ да седнатъ на врата ни и да пиятъ кръвта ни, агарянциѣ проклети, и тогава да мирясаме!.. Вий сте млади, вчерашни, не помните, ама я питайте насъ, старитѣ, които сме имъ яли попарата!.. Колко се е теглило отъ тия невѣрници!.. Помни добрѣ думитѣ ми: нѣма на добро да ни изведатъ тия безчинни работи, тия раздори и несогласия въ народа; нѣма за много да отиде тѣй. Както вървятъ работитѣ, гачели скоро ще изхвъркне пиленето изъ недостойнитѣ ни рѣцѣ. Припай та го гони тогава!.. Язъкъ ще бѣде за всичко. Ще се тюхкаме, ще се хапеме на едното мѣсто два пѣти, ама късно ще бѣде. Тогава да видишъ мъки и тегло!... Опитвайте си акжла, пазѣте, синко, тая свобода като очитѣ си!..

Нощта се прѣваляше. Горѣ въ спалнята владѣеше пълна тишина, а въ трапезарията слуга и слугиня домиваха пода и сѣждоветѣ.

Догдѣ говорѣше старецътъ, синъ му се бѣше замислилъ нѣкъдѣ надълбоко. Щомъ баща му свърши, той го покани, ако обича, да си лѣгатъ вечъ, та да вечерятъ и слугитѣ.

Отъ прѣпирни и разяснения дѣдо Генко не можа да вечеря.

Когато ставаха отъ трапезата, той промълви, като клатѣше глава:

— Да ти кажа ли, синко, още едно нѣщо, най-сетнѣ — туй което е на сърдцето ми? Както ми се чини, всички тия раздори и несогласия не сж отъ неразбория и отъ не знамъ що-си, ами — отъ завистъ, отъ заслѣпление, отъ инатъ — и на голѣми, и на малки! Лоши станавме, много лоши! Нѣкога, казватъ класътъ на житата билъ дълъгъ, колкото стрѣкътъ, ама поради хорската лошотия Господъ го скѣсявалъ все повече, та е осталь днесъ тѣй малъкъ — и туй остало е, види се,